

De Zeeheld

Wijkblad voor Bottendaal

jaargang 14 • nr 2 • april/mei 2009

2 NATUURTUIN
BOTTENDAAL

3 BRANDERIGE
ZONDAG
OPENING NIEUW
JEUGDHONK
PRESENTATIE
ONTWERPEN
BIOTEX

4 NOSTALGISCHE
HERINNERIN-
GEN AAN HET
KELDERTJE

6 BROOD BAKKEN
MET EEN MISSIE

8 EEN ECHE
TOOROP?!

Herman Detmer 80 jaar

foto: Willemien Geboers

Natuurtuin Bottendaal

Het is lente en de vrijwilligers van werkgroep Natuurtuin Bottendaal zijn weer enthousiast aan de slag gegaan. In het voorjaar is het altijd weer spannend hoe dit unieke stukje openbaar groen in de wijk er na de winterstop bij ligt. Een van de eerste werkzaamheden is het terugsnijden van verschillende struiken en heesters, verwijderen van afval en herstelwerkzaamheden aan de stapelmuurtjes. Het behoud van de stapelmuurtjes die opgebouwd zijn uit afvalmaterialen zoals puin, stenen, dakpannen, rioolbuizen en boomstronken is belangrijk voor de opbouw en plantengroei in de tuin. In het voorjaar is duidelijk te zien dat vooral aan de buitenkant, de 15 jaar oude stapelconstructies en terrassen door natuurlijke processen verzakt zijn en hersteld moeten worden. Aan de binnenkant is vandalisme de oorzaak van deze afbraak en duidelijk zichtbaar in de vijver, waarin al het materiaal is gedumpt!

Enthousiaste Vrijwilligers (m/v)

De werkgroep Natuurtuin Bottendaal is nog steeds op zoek naar vrijwilligers met of zonder groene vingers. Wij laten de natuur zoveel mogelijk haar gang gaan, maar soms moeten we ingrijpen bij overwoekering van een bepaalde plantensoort. Er zijn altijd reguliere beheer- en onderhoudsmaatregelen nodig zoals maaien, snoeien, nieuwe aanplant, herstel van terrassen, schoonmaken van de vijver, verwijderen van zwerfvuil etc. Wij werken in principe wekelijks op zaterdagochtend van 10.00 tot 13.00 uur. Heb je zin ons te komen versterken? Kom eens vrijblijvend kijken of neem voor meer informatie contact op met Lia of Jackie.

Werkdag voor de wijk

De werkgroep organiseert op zaterdag 16 mei een werkdag van 10.00 – 15.00 uur voor wijkbewoners, die samen met ons de handen uit de mouwen willen steken. De nieuwe wijkbewoners op het Dobbelmanterrein zijn van harte welkom! Geen wettelijke verplichting, maar wel een kans om ervaringen op te doen in een uniek stukje natuur en misschien ideeën te krijgen voor de inrichting van de eigen tuin. De werkdag start met een korte rondleiding en uitleg over de Natuurtuin en de werkzaamheden van die dag. Afhankelijk van het weer en het aantal mensen werken we tot 15.00 uur, rond

Vernieling van een muurtje in de Natuurtuin.

Foto: Willemien Geboers

12.30 uur is er koffie/thee en soep met broodjes. Gereedschap is aanwezig, maar breng eventueel je eigen handschoenen en snoeischaar mee.

Graag willen wij weten op hoeveel mensen we kunnen rekenen, dus bel of mail vóór donderdag 14 mei om je aan te melden voor de werkdag naar Lia of Jackie.

*Vrijwilligers Werkgroep Natuurtuin Bottendaal:
Lia, Rita, Willemien en Jackie*

**Lia Kooremans tel: 3229781 of
liakooremans@planet.nl of;
Jackie Kersten tel. 3235678 of
jackie.kersten@gmail.com**

Colofon

De Zeeheld

**Wijkblad voor Bottendaal verschijnt
6 keer per jaar en wordt huis-aan-
huis bezorgd op ca. 2000 adressen.**

Redactie:

Ans Aerts
Frans Croonen
Jenny Theirlynck
Gert Olthuis
Anne-Marie van der Straaten

Fotografie:

Willemien Geboers

Lay-out:

Martin van Els

Redactieadres:

Buurtkantoor Bottendaal,
Burghardt v/d Berghstraat 114,
6512 DR Nijmegen,
e-mail: dezeeheld@yahoo.com

website:

www.bottendaal.nl

**Het volgende nummer verschijnt eind
juni 2009. Kopij, liefst digitaal, uiterlijk
28 mei mailen of inleveren op het
redactieadres.**

**Ons wijkblad wordt uitsluitend
bezorgd bij brievenbussen die niet
voorzien zijn van de nee/nee sticker.**

Een branderige zondag

Door Jenny Theirlynck

Meestal passeert het geluid van een sirene ons weer. Maar dit keer, op zondag 15 maart, niet. Het geluid blijft stilstaan bij een appartementencomplex in de Jan van Speykstraat. Een onderscheidend vermogen voor welke sirene bij welk voertuig hoort heb ik niet. Wordt er misschien iemand in de boeien geslagen? Ik begeef me naar het balkon. Beneden mij creëert zich in een mum van tijd een rampscenario: Overal vandaan komen mensen toegesnelnd om zich achter het roodwitte lint te verzamelen, dat om een brandweerwagen is gespannen. Een

tweede brandweerwagen arriveert en schuin onder mij op de tweede verdieping zie ik rook! Op naar beneden.

In het trappenhuis hangt een magere zwarte rookwalm. Ik passeer brandweerlieden met gasmaskers. Buiten hoor ik dat er een afwasmachine in brand was gevlogen. Zomaar opeens. We staan nog enige tijd buiten en na wat brandmetingen mogen we weer naar huis. Of we alle ramen en deuren nog een tijdje open willen laten staan.

Het gevolg van deze nog kleine brand is dat het betreffende appartement weken ontruimd blijft. Er moet een nieuwe keuken in, de meubelen worden professioneel gereinigd, de muren en plafonds worden

Foto: Geert Genen (Gelderlander)

opnieuw geschilderd en de vloerbedekking moet eruit. Staat uw brandalarm al aan? ■

Jongerencentrum DE OASE opent zijn deuren

Eindelijk een mooie plek voor jongeren (tussen 10 en 24 jaar oud) in Bottenaal. Een eigen ruimte met een nieuwe naam: 'De Oase'. De Oase is een plek waar jongens en meisjes elkaar kunnen ontmoeten, kunnen ontspannen na een lange dag op school, creatief hun gang kunnen gaan in de studio, kunnen internetten, activiteiten opzetten en terecht kunnen met allerlei vragen. Mai van Beek (jongeren beheerder van VSA gemeente Nijmegen) en Crystal Molenaar (jongerenwerker van Tandem) zijn aanwezig in het jongerencentrum tijdens de openingstijden:

Dinsdag

15.00 tot 17.00 uur 10 tot 16 jaar
19.30 tot 21.30 uur 15+

Woensdag

15.00 tot 17.00 uur 10 tot 16 jaar
19.30 tot 21.30 uur 15+

Feestelijke opening

Op woensdag 6 mei opent De Oase zijn deuren met een feestelijke opening tussen 15.00 en 18.00 uur. Iedereen is dan welkom om kennis te komen maken met de activiteiten, de jongeren en de werkers. Er zullen workshops plaatsvinden in de studio, costumizing met graffiti en een speciale workshop voor meiden. Daarnaast is er dan de mogelijkheid om mee te doen aan verschillende activiteiten die normaliter ook aanwezig zijn in het jongerencentrum. Om 15:30 uur vindt de officiële opening plaats. Wethouder

Hans van Hooft zal samen met de jongeren het centrum openen.

We zijn nog opzoek naar vrijwilligers voor (meiden)activiteiten in het jongerencentrum. Kom gerust langs om kennis te maken en om te kijken wat de mogelijkheden zijn voor de jongeren in deze wijk. ■

Voor meer informatie kunt u bellen met Crystal: 06-12586811 of c.molenaar@tandemwelzijn.nl

Presentatie ontwerpen Biotext

Op donderdagavond 14 mei om 20.00 uur presenteert de Stichting Biotext drie schetsontwerpen voor een kunstwerk in de openbare ruimte van het Dobbelmanterrein. De presentatie vindt plaats in Gebouw L aan de Graafse-dwarsstraat 18. De dagen erna tot en met zondag 17 mei zijn de ontwerpen te zien 's middags van 13.00 tot 17.00 uur. Iedereen wordt uitgenodigd om te komen kijken en een reactie te geven.

Na een lange aanloop is het zover. De Stichting werd in november 2006 opgericht en organiseerde op 22 mei 2007 een wijkavond om ideeën te verzamelen. Vervolgens werden subsidies en sponsors gezocht en gevonden. Midden 2008 werd een oproep geplaatst in een vaktijdschrift, waarop meer dan 50 reacties kwamen uit het hele land. Door een deskun-

dige jury werden daaruit drie kunstenaars geselecteerd, die een uitnodiging kregen om een schetsontwerp te maken. Dat zijn geworden:

- Albert Dedden & Paul Keizer uit Deventer: zie www.deddenkeizer.nl
- Gracia Khouw uit Amsterdam: zie www.graciakhouw.nl
- Gerard Koek uit Nijmegen: zie www.gerardkoek.com

Op donderdagavond 14 mei presenteren deze kunstenaars hun ontwerpen. Dan is het woord aan de wijkbewoners en andere belangstellenden. De jury neemt deze reacties mee in de besluitvorming om te komen tot de uitverkiezing van de uiteindelijke ontwerp(st)er(s). Komt dat zien! ■

Frans de Krijger

Foto: Willemien Geboers

'Herman is 80 jaar'

Nostalgische herinneringen aan het Keldertje

Het is inmiddels alweer zeventien jaar geleden dat het Parijse keldertje in de Holtermanstraat zijn deuren sloot. Gedurende 35 jaar runde Herman Detmers zijn friettent in het souterrain op nummer 17a. Op 1 maart vierde Herman zijn tachtigste verjaardag in wijkcentrum Burghardt.

Door Ans Aerts

Herman geniet zichtbaar van het feest en de aandacht. Zoon Nico kwam tijdens het Vondelfestival in september op het idee om iets te organiseren voor zijn vaders verjaardag. Het zou leuk zijn als oude vrienden en bekenden dit samen met Herman zouden vieren, bedacht hij. Nico: "Ik ben in Bemmelen opgegroeid en kende daardoor weinig oude bekenden en bezoekers van de friettent. Op het Vondelfestival sprak ik daarom maar een paar mensen aan. Hun reactie was meteen: 'Hé wat leuk. Mensen komen eens kijken, hier is een zoon van Herman.' Ze waren meteen te porren voor een feest." Zanger en pianist Clemens van de Ven, zei meteen 'ja' toen Nico hem vroeg of hij wilde optreden op zijn vaders verjaardag. Nico informeerde voorzichtig bij zijn vader of hij wel zin had

in een feestje. Nico: "Mijn vader vond het een prima plan, maar hij wilde geen poes-pas. Dat past ook helemaal niet bij hem." Het werd een feest in de ontmoetingsruimte van het wijkcentrum. Op 1 maart zijn ook Toon Wouters (57) en Gerrie de Kieft (49) van de partij, destijds vast bezoekers van het Parijse keldertje. Toon vertelt: "Ik kwam al vanaf mijn vierde jaar bij Herman. Met een briefje met daarop de bestellingen stuurde mijn moeder me daar naartoe. De friet werd toen nog in een krant gewikkeld." Gerrie: "Voor vaste klanten gold dat Herman niet moeilijk deed als je niet kon betalen. Dat kon ook drie maanden later nog. Toen ik nog een kind was, kwam ik ongeveer elke dag in het Keldertje. Mijn moeder kwam dan later een keer afrekenen." Specialiteiten van Herman waren zijn gehakt met uien en zijn biefstuk. Bijzonder was ook de sfeer

in het kleine keldertje, dat vaak tot diep in de nacht open was. Voor dronken kroegtjegers was het de laatste halte op weg naar huis. In het souterrain kochten ze nog snel even een vette hap, voordat ze met een beneveld hoofd het bed in doken. Herman bleef vriendelijk tegen iedereen, ook als mensen een glaasje teveel op hadden en luidruchtig werden.

Piekfijn gekleed

Bij Herman kwam je voor het eten, niet vanwege het sfeervolle interieur. Als er twaalf mensen binnen waren, was de tent vol, volgens de twee neven. Gerrie: "Er is volgens mij in die 35 jaar nooit iets aan de inrichting veranderd. Ik heb nog een keer meegemaakt dat het plafond naar beneden kwam, toen ik er zat te eten. Dat maakte verder ook niks uit. Je kwam er voor je biefstuk, schnitzel, of gebakken lever. En je kwam er voor Herman." Henk Langen, die al bijna zijn hele leven in Bottendaal woont, vertelt: "Soms was het trapje naar het souterrain spekglad. Dat kwam door de mayonaise en ander vetig spul dat dronken bezoekers buiten lieten vallen. Dan roetsjte je zo naar beneden." Ook Clemens van de Ven was vroeger een vaste klant bij Herman: "s Nachts als ik uit de kroeg kwam, ging ik nog een frietje halen en even lekker kletsen. Ik vond het echt een

Herman in zijn keldertje
Foto: Hans Janmaat

bijzondere plek. Zo'n friettent vind je tegenwoordig nergens meer. Tussen de lui die 's nachts met een flinke neut op nog langs kwamen, zat soms echt rauw volk, maar Herman liet zich niet van de wijs brengen. Hij bleef gewoon rustig. Daardoor losten problemen zich meestal vanzelf op." Zijn vaste klanten had Herman ook bij collega's in de horeca. 's Nachts belde Herman soms zelf op naar café Maxim om te vragen of het personeel na sluitingstijd nog iets wilde eten. Clemens: "Als dat zo was, liet hij het vet nog even aan staan." Anita, die vroeger de Anitabar aan de Priemstraat in het centrum van Nijmegen runde, kan hierover meepraten: "Ik kwam altijd als laatste binnen bij Herman. Als mijn kroeg ging sluiten, belde ik hem op: 'He, heb je nog iets in de pan?', vroeg ik dan. Zijn antwoord was dan steevast: 'Duifje, voor jou altijd.' Anita nam ooit een bevriend Engels stel mee naar Herman. "Van tevoren had ik gezegd dat we uit zouden gaan eten in een

nachtrestaurant. Ze waren piekfijn gekleed en waren nogal verbaasd toen we in het Keldertje terecht kwamen. Maar ze vonden het toen zo leuk, dat ze in de jaren daarna steeds weer bij Herman gingen eten als ze in Nederland op bezoek waren."

Maatschappelijk werker

Volgens zijn vrienden en vaste klanten heeft Herman altijd keihard gewerkt. Ze zijn dan ook vol lof over hem. Dat hij een legende is, blijkt ook uit het feit dat burgemeester Ed D'Hondt zeventien jaar geleden tijdens Herman's afscheidsfeest een toespraak hield. D'Hondt roemde de kwaliteit van Herman's etenswaren en sprak zijn waardering uit voor wat Herman al die jaren voor Nijmegen had betekend. Het Keldertje was een soort sociale ontmoetingsplaats, waar mensen troost vonden en hun verhaal kwijt konden. Er waren weinig horecagelegenheden in Nijmegen met zo'n diverse klandizie. Buurtbewoners, studen-

ten, maar ook veel Nijmeegse politici en bestuurders bezochten ooit het Keldertje. Vanwege Herman's afscheid verscheen destijds de film 'Een nacht bij Herman'. De film wordt ook vertoond op Herman's verjaardagsfeest. Herman vertelt daarin over zichzelf: "Ik kan me goed beheersen, en mijn mond houden. Soms ben ik een soort maatschappelijk werker. Ik luister echt naar mensen. Ze merken ook aan mij dat hun verhaal niet mijn ene oor in gaat en mijn andere oor weer uit." Begin jaren negentig belandde Herman na een overval in het ziekenhuis. Hoewel hij vervolgens weer snel aan het werk ging, werd het Keldertje niet meer wat het geweest was. De klanten bleven weg, omdat er negatieve berichten over het Keldertje in de krant waren verschenen. Dit leidde er mede toe dat Herman in 1992 besloot er mee te stoppen. Met de sluiting van het Parijse keldertje kwam er een einde aan een tijdperk. ■

Schildersbedrijf Maria Engels

van Dulckenstraat 50
Nijmegen

Tel : 024 - 360 85 86

Mob : 06 - 181 799 04

E-mail: info@mariaengels.demon.nl

SAMSAM, nieuw en 2e hands

Burghardt vd Berghstraat 86, Nijmegen
Open: dinsdag t/m zaterdag van 11 tot 18 uur.

Tevens stomerijdepot
Aanbieding voor bottendalers:
maand mei 10% korting op al
uw stoomgoed

Foto: WillemienGeboers

‘Brood bakken met een missie’

Nieuw bakkerscafé voor vers brood en verantwoorde koffie

Bottendalers die goed hebben opgelet, is ongetwijfeld opgevallen dat sinds half maart het bakkerscafé Brood op de Plank geopend is. Een grote, ouderwetse bakfiets markeert de locatie aan de Castellastraat (op het Dobbelman-terrein) waar de bakkerij zich bevindt. De winkel is een prachtige, open en lichte ruimte waar de hele dag door versgebakken brood gekocht kan worden. Maar er kan meer. Je kunt er ook ontbijten, lunchen of een kop koffie of een vers sapje nuttigen. Met zelfgebakken appeltaart. Op een zonovergoten voorjaarsochtend sprak De Zeeheld met bedrijfsleider Jean-Pierre Vincken.

Door Gert Olthuis

De opstartfase

“De eerste weken verliepen ontzettend leuk,” steekt Vincken enthousiast van wal. Hij begeleidde de oprichting en inrichting van het bakkerscafé. Voorheen

was hij eigenaar van een restaurant in Oeffelt en betrokken bij restaurant Plaats 1 in de Commanderie van St. Jan. Nu combineert hij zijn horeca-ervaring met het sociaal-maatschappelijke engagement van Brood op de Plank. “We zijn rustig begonnen met het inwerken van

de zes coaches. Dat zijn de medewerkers die de mensen met een beperking begeleiden in hun dagelijkse werkzaamheden in de bakkerij,” zo legt de bedrijfsleider zijn aanpak uit.

Langzaam maar zeker wordt nu ook de rest van de medewerkers ingewerkt. Het werk is gevarieerd. Ze kunnen er voor kiezen om te werken in de bakkerij of in de winkel. Andere opties zijn het bereiden van de broodjes voor ontbijt en lunch of de bediening in het café. In totaal zullen er zo’n 20 tot 30 mensen bij het bakkerscafé aan de slag gaan. Zo’n 15 medewerkers zullen elke dag in verschillende, kortere, diensten de winkel draaiende houden.

De zeebonk

De bakker van Brood op de Plank gaat op een bijzondere manier te werk. Anders dan bij reguliere bakkers, wordt

het deeg al 's middags voorbereid. Het gaat vervolgens een speciale rijskast in om gedurende de nacht het rijzen van het deeg tegen te houden. Als de bakker dan om 7 uur 's ochtends arriveert, kan het zo de oven in. "Als je dan om half 9 de bakkerij in komt, is er heerlijk geurend en warm brood," vertelt Vincken verlekkerd. In de loop van de dag wordt er steeds nieuw deeg bereid en brood gebakken. Topper is natuurlijk de zeebonk, een broodje dat speciaal voor deze Bottendaalse bakker ontwikkeld is.

Een goede locatie

"Bottendaal is een fantastische wijk voor het bakkerscafé," zegt Vincken vol vuur. "De nieuwbouw hier is prachtig en zakelijk gezien is het ook een goede locatie. Er is relatief weinig horeca open overdag en een plek waar je brood kunt kopen en even kunt zitten om koffie te drinken past hier prima," legt hij uit. "De eerste reacties van de Bottendaalse klanten zijn goed. Men is positief over het brood en enthousiast over de sfeer in het café."

De plannen voor de toekomst klinken aanlokkelijk. "We willen op termijn brood gaan bezorgen in de wijk en de catering gaan verzorgen voor lunches bij bedrijven in de buurt," licht Vincken toe. Ook is een terrasvergunning in aanvraag. "Ik verwacht dat die vergunning wel verleend wordt," vermoedt de bedrijfsleider. Op een zonnige voorjaarsochtend als deze, lijkt het plein voor het café dan ook een ideale, rustige plek voor een lekkere kop koffie, een broodje en een krant. ■

Brood op de Plank is geopend van maandag tot en met zaterdag van 8.30 – 18.00 uur. Zie ook: www.bakkerscafe.nl

Het bakkerscafé: doen wat bij je past en zelf de regie houden

Het initiatief voor Brood op de Plank is genomen door Pluyn, De Driestroom en de Regionale Instelling voor Beschermd Wonen (RIBW). Allemaal organisaties voor mensen met een beperking. Vanuit het idee dat deze mensen een plek in de maatschappij zouden moeten hebben, maar begeleiding nodig hebben om dat te krijgen, is het bakkerscafé opgericht. "Ieder kan hier op zijn of haar eigen niveau de dingen doen die bij hem of haar passen en krijgt de mogelijkheid zich verder te ontwikkelen," legt bedrijfsleider Jean-Pierre Vincken uit.

Het doel kan uiteindelijk zijn begeleiding naar de arbeidsmarkt. "Zelfregie is belangrijk," voegt hij er aan toe, "de medewerkers geven aan wat ze willen en bepalen ook waar hun grenzen liggen." Brood op de Plank heeft dan ook een heuse missie: Iedereen heeft recht op een plaats in de samenleving, recht op werk en opleiding, recht om zelf te zorgen voor 'brood op de plank'. Mensen die daar vanwege een beperking nog niet aan toe komen, bieden wij een nieuw perspectief. Daarbij is onze aanpak gericht op versterking van zelfregie en op een gewaardeerde rol in de maatschappij.

Praktijk voor Counselling Nijmegen

Heeft u last van stress?
Angst? Somberheid? Onzekerheid?
Of iets anders?

Wilt u uw problemen aanpakken?

Neem gerust contact op voor een vrijblijvend en kosteloos kennismakingsgesprek.

Tel. 06-14241303
info@counselling-nijmegen.nl
www.counselling-nijmegen.nl

Locatie: Cordium, De Ruyterstraat 65

NIEUW IN BOTTENDAAL

Giebels & Tromp advocaten is een nieuw advocatenkantoor gevestigd aan de Graafseweg 1A te Nijmegen.

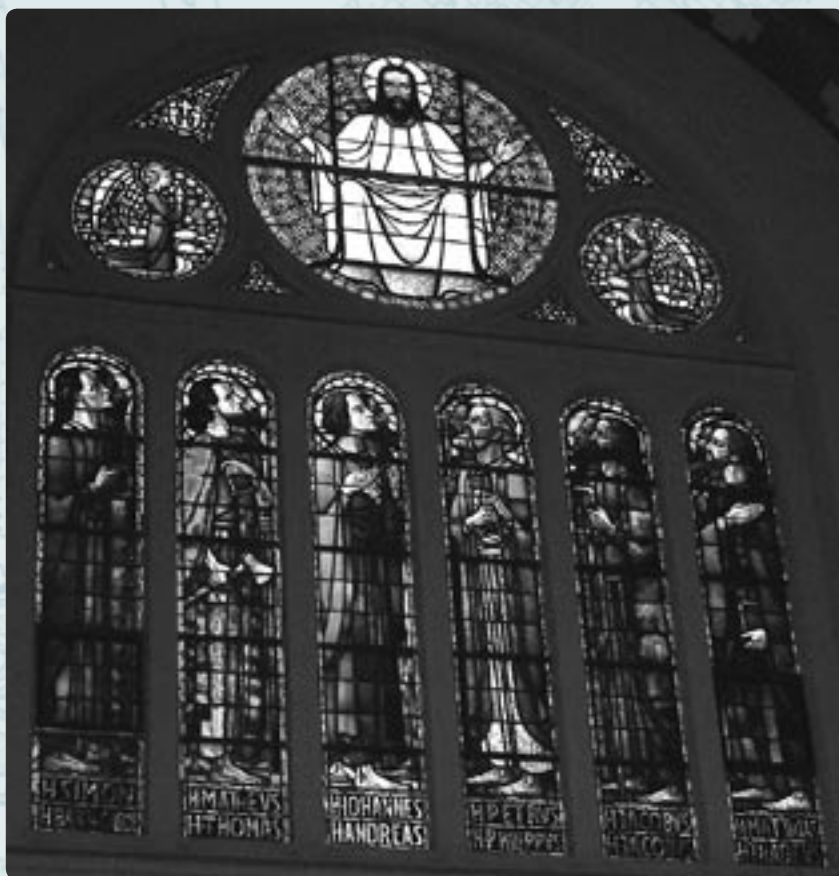
Wij zijn gespecialiseerd in:

- Familierecht
- Strafrecht
- Jeugdrecht
- Wet BOPZ

Wij geven u deskundig advies in een prettige, informele sfeer. Ons kantoor behandelt ook zaken op basis van gefinancierde rechtsbijstand.

Neem gerust vrijblijvend contact met ons op.

Graafseweg 1A T: 024-3488600 E: info@gtadvocaten.nl
6512 BM Nijmegen F: 024-3488609 W: www.gtadvocaten.nl

'Het apostelraam van Jan Toorop in het oostertransept van de Titus Brandsma Gedachteniskerk (St. Jozefkerk)'
foto: Willemien Geboers

Een echte Toorop?!

'Een einde aan al dat ramengeknoei'

Jan Toorop (1858-1928) was zonder twijfel een van de belangrijkste Nederlandse kunstenaars van rond 1900. Hij schilderde en tekende, maakte etsen en litho's, en ontwierp tegeltableaus, glas-in-loodramen en zelfs postzegels. Zijn introductie van nieuwe stijlen en technieken trokken internationale aandacht.

Door Frans Croonen

Een zieke Toorop schreef in 1908 aan zijn vriend en Nijmeegse wijnhandelaar Anthonij Nolet: "Wij denken erover de wintermaanden in Nijmegen door te brengen, daar ik zelf zoo verbazend slecht tegen de Amsterdamsche lucht kan.(...) Gij weet soms niet iets voor mij? Niet in de stad maar liefst in de buitenwijken. Ik vind Nijmegen zoo'n heerlijk klimaat". Dit lukte, en in 1909 vestigde Toorop zich aan de Barbarossastraat waar hij tot 1916 zou blijven.

Nepperd

Minstens zo uniek als zijn artistieke veelzijdigheid was Toorops opmerkelijke handelsgeest. Als een cultureel ondernemer avant la lettre maakte hij reproducties van zijn eigen werk, die hij soms ook inkleurde en signeerde. Daarna werden ze op straat of aan de deur vanaf een handkar verkocht. Vooral in zijn Nijmeegse periode leverde hem dat een aardige zakcent op. Veel blijde kopers meenden jarenlang een originele Toorop in huis te hebben. Museum Het Valkhof besteedt momenteel in de tentoonstelling 'Een

echte Toorop?!' zowel aandacht aan de vele replica's als aan de originelen waar ze van afstammen. In februari 2009 organiseerde het museum kijkdagen waarop bezoekers hun destijds door de kunstenaar zelf op de markt gebrachte 'nepperds' mochten tonen. De sensatie was groot toen er onverwacht toch nog origineel werk opdook.

Stoere werklieden op blote voeten

De in 1905 katholiek geworden Toorop stond op goede voet met de geestelijkheid. Zijn tentoonstelling in de Nijmeegse Schouwburg van een serie apostelstudies maakte diepe indruk. Hij beeldde de leerlingen van Jezus niet uit als vrome watjes, zoals in de toenmalige neogotische kerken in de Nijmeegse binnenstad, maar als stoere werklieden op blote voeten. Direct gevolg was dat hij in 1911 opdracht kreeg een groot gebrandschilderd raam te ontwerpen voor de gloednieuwe neoromaanse St. Jozefkerk aan het Keizer Karelplein. Toorop sloot een contract met de glazenier Wilhelm Derix en ontwierp een raam met zes verticale banen waarin de apostelen twee aan twee naar de ten hemel varende Jezus staren. Voor het portret van St. Matthias beeldde hij overigens zichzelf af. Het apostelraam werd in 1915 geplaatst maar zeer kritisch ontvangen. Zo kritisch zelfs, dat de opdracht voor het raam aan de andere kant van de kerk aan Derix werd gegeven. Toorop schreef aan de pastoor van de Molenstraatkerk: "Ik heb er toch genoeg van om het apostelraam op die wijze (..) te hebben gemaakt. Daar moet maar eens een einde komen aan al dat ramengeknoei die onze kerkgebouwen bederven".

Het bleef bij deze ene glazenieropdracht, en daardoor bezit de St. Jozefkerk als enige kerk in Nederland al meer dan negentig jaar een uniek glas-in-loodraam. U kunt dus met opgeheven hoofd de nepperds in het Valkhof gaan bekijken en glimlachend denken: 'Een van Toorops meest zeldzame én originele werken bevindt zich in Bottendaal!' ■